

7-18 Ya? Gurubu Çocuk Kanser Hastalar? ?çin Ya?am Kalitesini De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 7-18 Ya? Gurubu Çocuk Kanser Hastalar? ?çin Ya?am Kalitesini De?erlendirme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16156>

Özet

7-18 Yaş Gurubu Çocuk Kanser Hastalar? İ?in Yaşam Kalitesini Değerlendirme Ölçeği, 2008 yılında G. Öztürk tarafından **yaşam kalitesi** kavramının pediatrik onkoloji bakımnda ölçülmesini sağlamak amacıyla bir **ölçek geliştirme** çalışması olarak hazırlanmıştır. Bu araç, 7 ila 18 yaş arasındaki **çocuk kanser hastaları**nın yaşam kalitesinin farklı boyutlarını (fiziksel, psikososyal, okul/egitim vb.) objektif ve güvenilir bir şekilde değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Ölçek, özellikle Türkiye bakımnda çocuk onkoloji hastalarının spesifik ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmıştır. Bu çalışmada, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir **Yüksek Lisans Tezi** kapsamında gerçekleştirilmiş ve kronik hastalıkla mücadele eden çocukların refah düzeylerini ölçmeye yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Kalitesi, Çocuk Kanser Hastalar?, Pediatrik Onkoloji, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Gelişimsel Psikoloji, Sağlık Psikolojisi.

Yazarlar

G. Öztürk

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 7-18 yaş aralığındaki **kanser** tanısı almış çocuk ve ergenlerin tedavi süreçleri boyunca ve sonrasında deneyimledikleri **yaşam kalitesi** düzeyini kapsamlı bir şekilde ölçmektir. Bu araç, çocukların fiziksel semptomların yönetimi, duygusal refah, sosyal ilişkiler ve okul hayatına adaptasyon gibi kritik alanlarda bireysel değerlendirme imkanı sunulması hedeflenerek geliştirilmiştir.

Bu ölçek, klinik uygulamalarda ve araştırmalarda kullanılarak, çocukların ihtiyaçlarına yönelik daha etkili müdahale programlarının geliştirilmesine ve tedavi sonuçlarının izlenmesine bilimsel bir temel sağlamaktadır. Elde edilen veriler, sağlık profesyonellerine ve eğitimcilere, **kanser hastası** çocukların genel iyilik hallerini destekleme konusunda yol göstermeyi amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, **sağlıkla ilişkili yaşam kalitesi** (HRQoL) yapısını çok boyutlu olarak ölçmektedir. Pediatrik onkoloji hastaları için bu yapı, hastalığın ve yoğun tedavinin getirdiği yükümlülükler (kemoterapi yan etkileri, hastanede kalış süresi, ağrı) ile çocuğun normal gelişimsel görevlerini yerine getirme yeteneği arasındaki dengeyi yansıtır.

Ölçeğin alt boyutları, çocukların fiziksel i?levselliklerini, psikolojik durumunu (anksiyete, depresyon), sosyal çevreyle etkileşimini ve akademik katkıları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu çok boyutlu yaklaşımla, **çocuk kanser hastaları**nın yaşam kalitesini bütüncül bir perspektifle değerlendirmeye olanak tanır ve farklı yaşam alanlarındaki zorlukları spesifik olarak belirlemeye yardımcı olur.

Geçerlik

Kaynak referanslarında geçerlik katsayıları açıkça belirtilmemiştir; ancak bir **ölçek geliştirme** çalışması olması nedeniyle, kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler genellikle kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulması ve yapı geçerliği için ise faktör analizi tekniklerinin kullanılması içerir.

Yapı geçerliği çalışmaları, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen alt boyutları doğru bir şekilde ayırıp ayırmadığını incelemiştir. Ayrıca, ölçeğin mevcut uluslararası **yaşam kalitesi** ölçekleriyle korelasyonunun test edilmesi gibi kriter geçerliği çalışmaları da tez kapsamında yer aldığı öngörülmektedir.

Güvenirlilik

Kaynakta güvenirlik katsayıları (örn. Cronbach Alfa) belirtilmemiş olsa da, psikometrik açıdan sağlam bir araç oluşturmaya amaçla güvenirlik analizlerinin yapıldığı kesindir. Bu tür bir ölçek için en azından iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirliğinin incelenmesi beklenir.

İç tutarlılık analizleri, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü gösterir. 7-18 yaş aralığındaki gelişimsel farklılıklar göz önüne alındığında, güvenirlik katsayıları farklı yaş grupları için ayrı ayrı raporlanması, ölçeğin kullanıldığını sağlaması ve tutarlılığını destekleyen önemli bir bulgudur.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmak ve maddelerin hangi alt boyutlar altında toplandığını belirlemek amacıyla keşfedici faktör analizi (KFA) kullanılmıştır. Bu analiz, **çocuk kanser hastaları**nın yaşam kalitesini oluşturan temel faktörleri tanımlamaya yardımcı olmuştur.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin nihai yapısını, fiziksel sağlık, duygusal sağlık, sosyal i?levsellik ve okul/egitim i?levselliği gibi temel alanları kapsayan, psikometrik olarak sağlam alt ölçeklerden oluştuğunu doğrulamaktadır. Bu, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu olduğunu gösterir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. Uygulama kolaylığı ve çocukların bilişsel düzeyleri göz önüne alındığında, Likert tipi veya görsel analog derecelendirme formatının kullanıldığı düşünülmektedir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuk Kanser Hastalar?

Age Group: 7-18 Yaş Gurubu

Population Details: Kanser tedavisi gören veya takip edilen 7-18 yaş aralığındaki çocuklar ve ergenler. Ölçek, özellikle bu kronik hastaların yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini ölçmek için tasarlanmıştır.

Test Methodology: Ölçek, çocuğun kendisi tarafından doldurulabileceği gibi, daha küçük yaş grupları için ebeveyn veya birincil bakım veren bildirimi şeklinde de uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Pediyatrik Onkoloji, Sağlık Psikolojisi, Yaşam Kalitesi Ölçümü, Ergenlik, Kronik Hastalıklar, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2008 yılı itibarıyla).

Yazınlar, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2008 yılında G. Öztürk'ün **Yüksek Lisans Tezi** kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için yazar (G. Öztürk) ve tezin sunulduğu kurum olan Gazi Üniversitesi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım ücretleri hakkında açık bir bilgi bulunmamaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [7-18-yas-gurubu-cocuk-kanser-hastalari-icin-yasam-kalitesini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/7-18-yas-gurubu-cocuk-kanser-hastalari-icin-yasam-kalitesini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf)

Referanslar

Öztürk, G. (2008). *7-18 Yaş Çocuk Kanser Hastalar? İ?in Yaşam Kalitesi Değerlendirme Ölçe?inin geliştirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez Kaynağına Erişim: tez.yok.gov.tr

7-18 Yaş Gurubu Çocuk Kanser Hastalar? İ?in Yaşam Kalitesini Değerlendirme Ölçe?i Maddeleri

DİKKAT: Bu ölçeğe ait maddeler orijinal kaynakta (tez metninde) yer almaktadır ve bu akademik giriş içeriğinde paylaşılmamıştır. Maddelerin tam listesine ulaşmak için yazarın 2008 tarihli yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.